

УДК 007:304:659.3

КОНТЕНТ ТЕЛЕВІЗІЙНОГО ІНТЕРВ'Ю НАТАЛІЇ ВЛАЩЕНКО (ЗІК) І ЯНІНИ СОКОЛОВОЇ (5 КАНАЛ): ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

Роксоляна Білоус

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра радіомовлення і телебачення,
вул. Генерала Чупринки, 49, м. Львів, 79044, Україна,
e-mail: roksabilous@ukr.net*

У статті акцентовано увагу на телевізійному контенті, який повинен відповідати вимогам часу. Проаналізовано й осмислено змістове наповнення авторських програм-інтерв'ю Наталії Влащенко та Яніни Соколової. Наголошено, що професійна діяльність журналіста має включати в себе не лише розуміння специфіки жанру інтерв'ю, але й знання основ психології, володіння інтелектуальним багажем та чіткою громадянською позицією.

Ключові слова: інтерв'ю, контент, телебачення, тематика, громадянська позиція.

Вступ. Проблема якісного телевізійного наповнення (контенту) завжди є актуальною. Розвиток інформаційного суспільства, яке ще називають постіндустріальним, спонукає до пошуків нових підходів щодо створення телевізійного контенту. Вимогливий глядач чекає глибокозмістовних, моральних, духовних повідомлень зі всіх сфер життя, шукаючи оригінальну, пізнавальну, неупереджену інформацію, яку покликане нести телебачення. Це – його головна місія.

Різні аспекти створення якісного телевізійного контенту, його жанрові особливості досліджували К. Афанасьєва, В. Бабенко, В. Брадова, А. Глушко, Д. Дзюба, В. Загороднюк, С. Коваль, О. Саякіна, В. Шебанова, В. Шевченко.

Доктор наук із соціальних комунікацій Вікторія Шевченко зазначає, що «англійський термін **контент** (content – зміст, вміст) – комбінований термін, що характеризує будь-яку інформацію. У ЗМІ контентом є вміст, будь-яке інформаційно значуще наповнення інформаційного ресурсу, а саме: тексти, графіка, аудіо, мультимедіа, тобто інформація, призначена для споживання читачем. Ідеальний контент задовольняє запити реципієнта у потрібний час і в найбільш зручній і зрозумілій формі. Тобто для формування контенту потрібно не лише зібрати факти та дані, а ще знати потреби читача, розуміти принципи сприйняття інформації, поведінку і реакцію читача» [5, с. 10].

Щоби максимально ефективно розкрити тему, контент має відповідати вимогам лаконічності, актуальності, достовірності, тематичної спрямованості, бути простим і одночасно повним. Контент класифікують: а) за формою подання інформації: текстовий, візуальний, фотоконтент, аудіо, відеоконтент; б) доступністю: безкоштовний, платний;

в) змістом та жанром: інформаційний, аналітичний, художньо-публіцистичний; г) приналежністю: журнальний, газетний, телевізійний, радійний, мобільний, вебконтент.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідник медіа Джеф Фостер у 2013 році провів опитування щодо виду контенту, який відповідає найчастішим запитам у пошуковій системі Google: інтерв'ю; переліки та списки; інформаційні повідомлення; соціальний контент; голосування та опитування; оновлення; огляди; порівняння; короткі новини; тематичні дослідження; гучні фрази (ствердження); історії; прогнозування; передбачення (а якщо б...); вираження емоцій (дурні і смішні); конкурси; прайси [6]. Отже, за даними цього дослідження, перше місце у рейтингу займає інтерв'ю. Про інтерв'ю – найпоширеніший жанр – писали Ю. Бараневич, З. Дмитровський, В. Здоровега, В. Лизанчук, В. Миронченко, Г. Саган, Т. Шуміліна, А. Яковець та інші. Із їхніх характеристик жанру впливає таке визначення: **інтерв'ю** (від англ. interview – буквально зустріч, бесіда) – жанр журналістики, розмова журналіста з компетентною, відомою, авторитетною або просто обізнаною у якійсь справі людиною на суспільно значущу тему, призначену для публікації у пресі, показу на телебаченні, трансляції по радіо, використання в інтернеті.

Залежно від мети, змісту матеріалу, методу його освоєння і викладу розрізняють такі різновиди інтерв'ю (безперечно з певною умовністю): офіційні (протокольні), суто інформаційні, портретні (інтерв'ю-зарисовка), проблемні (публіцистичний діалог, такі інтерв'ю ще називають креативними), інтерв'ю-анкета, прес-конференція, інтерв'ю-полілог (бесіда за «круглим столом»), інтерв'ю-розслідування [4, с. 24; 1, с. 71].

Метою наукової статті є аналіз та осмислення змістового наповнення інтерв'ю, авторами яких є Наталія Влащенко та Яніна Соколова, порівняння їхнього професіоналізму і громадянської позиції.

Виклад основного матеріалу. Перед телебаченням постійно стоїть завдання доносити до телеглядачів соціально значущу інформацію про всі аспекти українського державотворення, сприяти формуванню у них високих морально-духовних, патріотичних переконань, здорових художньо-естетичних смаків на засадах україноцентризму – «світоглядної духовно-національної, громадянсько-національної позиції» [2, с. 97].

Відомо, що мистецтво інтерв'ю – це мистецтво діалогу. Журналіст не тільки задає запитання, а й, коли потрібно, висловлює свою думку, може прокоментувати відповіді співбесідника, інколи посперечатися з ним, підтримувати бесіду вдалою реплікою, зробити публіцистичний відступ.

Українські телефіри рясніють великою кількістю різноманітних програм у жанрі інтерв'ю: «В гостях у Дмитра Гордона» на телеканалі Прямий, «Face 2 Face» з Тетяною Даниленко (ZIK), «Перші друзі», «HARD» з Наталією Влащенко (ZIK), «Рандеву» з Яніною Соколовою (5-й канал), DROZDOV хард ток-шоу Остапа Дроздова (ZIK).

Аналіз телевізійних інтерв'ю дає підставу стверджувати, що їхній контент не лише змістовний, але окремі з них неприємно дивують, вражають дрібною тематикою, алогічністю викладу, що сіє у глядачів розчарування. Щоби предметніше оцінити ситуацію із контентом інтерв'ю, який мав би збагачувати інтелектуальними знаннями та сприяти розвитку моральних, духовних цінностей у глядачів, ми порівнюємо інтерв'ю

у програмах «Перші друзі» та «Hard» з Наталією Влащенко (ZIK) і «Рандеву» з Яніною Соколовою (5 канал). Їхні бесіди – це, здебільшого, портретні та проблемні (креативні) інтерв'ю.

З того часу, як Наталія Влащенко обійняла посаду генерального продюсера ZIKу, телеканал нерідко опиняється в епіцентрі обговорення збурених глядачів. Чого варте тільки пікетування, яке відбулося 24 січня 2018 року біля офісу каналу, з вимогою зміни редакційної політики, звільнення головного продюсера, автора скандального інтерв'ю, тобто Наталію Влащенко, та закриття телеканалу взагалі. Причиною невдоволення стала трансляція інтерв'ю з экс-регіоналом Андрієм Портновим, який підтримував та продовжує антиукраїнську пропаганду. Варто зазначити, що ситуація з представником режиму Януковича – далеко не єдине відображення позиції телеканалу (на програму «Народ ПРОТИ» запрошують таких українофобів, як Михайло Добкін, його виступ викликав шквал критики в Інтернеті).

Гостями Н. Влащенко є актори, журналісти, політики, співаки, але, на жаль, не всі інтерв'ю несуть в собі смислове навантаження чи виконують певну морально-пізнавальну функцію. Інтерв'ю зі співаком Віталієм Козловським дещо дивує. Замість інформації про творчі здобутки і музичні перемоги, глядач дізнається про деталі інтимного життя, що у багатьох глядачів викликало збентеження, знічення, зняковіння. Чомусь Наталія Влащенко постійно підкреслювала та акцентувала увагу на сексуальному житті співака та його взаємостосунках з жінками («Вы гей?» або «Во сколько лет вы потеряли девственность?»). Ведуча, немов смакувала пікантними подробицями, інколи ставлячи гостя в незручне становище. Особливо це було помітно, коли Віталія запитувала про батьків та їхню складну сімейну ситуацію. Проте, в іншому інтерв'ю, де запрошеною була журналістка та ведуча Ольга Фреймут, Наталія Влащенко проявила себе вмілим дипломатом і добрим психологом. Звертаючись до теми батьків, вона провела паралелі зі свого життя, викликаючи у пані Фреймут бажання поділитися своїми спогадами про дитинство і батьків.

Хоч програму «Перші друзі» Наталія Влащенко позиціонує програмою про суспільно важливі аспекти життя, але інтерв'ю з Козловським, було в основному бесідою про секс. Ця розмова дивує не лише тематикою обговорення, а й тим, що обоє розмовляли російською. Ведуча Влащенко на програмі «Народ ПРОТИ» спілкується з гостями українською. Віталій Козловський раніше наголошував: «Я – патріот!» і у попередніх ефірах співак розмовляв рідною українською мовою. Чи не Наталія Влащенко спонукала його говорити російською? Правда, з українськомовними гостями Н. Влащенко розмовляє державною мовою, наприклад, з Ольгою Фреймут.

Говорить російською Наталія Влащенко нечітко, хоч і робить менше помилок, ніж під час спілкування українською мовою. Слухаючи її висловлювання в інтерв'ю та на ток-шоу «Народ ПРОТИ», можна все-таки знайти мовні помилки: зміна «О» на «А» («акупант», не «окупант», «паділяють» замість «поділяють») та пом'якшення слів з буквою «І» («Чи є?»), а не тверде «Чи є?») і навпаки («скажимо», а не «скажімо»). Ведуча також часто ковтає закінчення. Тож можна почути «тристороння група», а не правильне «тристороння група». Наталія Влащенко грішить спрощенням закінчень власних назв,

як-ото: «Макарич», що насправді «Макарович», «Юріч» замість «Юрійович». У доволі великому арсеналі неправильного мовлення журналістки ще є неправильні наголоси («чіткого», не «чіткОго», «гостЯм», замість «гОстям») та помилкове відмінювання слів («доріжків», замість «доріжок»).

Також вражають провокативні висловлювання ведучої, відверто демонструючи її прихильність до людей з проросійською позицією. Наприклад: «Считаю, что Неля Штепа крутая!» У чому полягає її «крутість»? Що запрошувала російських окупантів у Слов'янськ? Чи в гибелі мирного населення? Складається враження, немов Влащенко спеціально провокує глядачів на обурення і збурення, таким чином піднімаючи рейтинг каналу. Підтвердженням цієї тези є запрошувані на передачі: Михайло Добкін, Андрій Портнов та інші экс-регіонали. То чи таку позицію Н. Влащенко можна назвати державницько-українською?

Теми інтерв'ю не єдині причини, що викликають незадоволення і сум'яття. Депресивне оформлення студії «Перші друзі»: чорні стіни, темно-сірі крісла і самотня лампа. Правда, варто зазначити вміння Наталії Влащенко вести бесіду та підтримувати розмову. Одразу вчувається неабиякий журналістський та життєвий досвід. Помітно, що ведуча готується до інтерв'ю, вона не просто виявляється посередником у переданні інформації, а виступає фактично на рівних зі своїм гостем, доповнюючи розмову фактами та деталями.

Програма «Рандеву» з'явилася на 5 телеканалі у 2015 році, швидко займаючи високі місця у рейтингу. Ведуча Яніна Соколова характеризує свою програму, як проект особистісних інтерв'ю, «мета якого – зняти маски з тих, кого ми бачимо у футлярах політиків, бізнесменів, послів та президентів» [3].

Гості – постаті, які у культурному, політичному та соціальному житті України беруть активну участь. Серед них: Аміна Окуєва, Дзідзьо, ONUKA, Юлія «Валькірія» Толопа, Лілія Гриневич, Андрій Парубій.

Порівнюючи вибір гостей програм «Рандеву» та «Перші друзі» чи «Hard», треба зазначити, що критерії відбору діаметрально протилежні. Запрошені у студію до Яніни Соколової бесідує про честь і гідність, проблеми утвердження українськості в будь-яких галузях суспільного життя. Якщо йдеться про війну, захист держави чи волонтерство, то запрошеними є Аміна Окуєва, Валентина Варава, Юлія «Валькірія» Толопова, кіборг Андрій Шараскін; якщо про спорт – Еліна Світоліна, що є кращою тенісисткою Європи, музика – ONUKA, яка відома своєю принциповою україноцентричною позицією, Дзідзьо, Ірина Федишин, політика – Леонід Кравчук, Віктор Ющенко, Лілія Гриневич та інші непересічні особистості.

Натомість «Наташа» (як вона сама себе називає) Влащенко запрошує відверто скандальних гостей: экс-регіонал Михайло Добкін, Андрій Портнов, Алла Добкіна, Сніжана Єгорова, Даша Астаф'єва, Андрій Джеджула, а інколи й сама їде до співбесідника, наприклад, до Геннадія Кернеса. Нерідко поява гостей у студії Н. Влащенко справедливо викликає негативний суспільний резонанс і розголос.

Для порівняння обрали інтерв'ю з Віталієм Козловським і Дзідзьом, Аміною Окуєвою та Андрієм Портновим.

Враховуючи комічний, навіть подекуди безглуздий, а інколи й вульгарний образ провінційного артиста – Дзідзя, у глядача виникає думка про можливу несерйозність запитань і таких же відповідей, але це інтерв'ю приємно здивувало. Михайло Хома (запрошений співак Дзідзьо) розповідав про свій нелегкий творчий шлях до успіху та популярності, доречно жартував, з притаманним йому галицьким колоритом. Багато часу було приділено розповідям про дружбу, про його дитячі мрії та їхнє втілення у життя. Яніна Соколова вміє подати розмову легко, дружньо і невимушено, демонструючи свою професійну журналістську здатність, зважаючи на характер, інтелект і образ гостя. Доречним є використання інтерактивного спілкування, відеосюжети та довідки з інформацією, що роблять інтерв'ю динамічнішим, живим і викликає непідробну цікавість.

Незважаючи на те, якою мовою розмовляє гість, Яніна Соколова продовжує спілкуватися українською, на відміну від Н. Влащенко та багатьох інших ведучих-журналістів. У її мовленні відсутні суттєві помилки, хіба «наступаючий Новий рік», замість «прийдешній», м'яке «якщо що», а не тверде «якщо що» та кілька негрубих лексичних недоліків. Вимова в Яніни Соколової чітка, розбірлива та зрозуміла, не доводиться прислухатися до її запитань та реплік, аби зрозуміти їхню суть. Жваве мовлення журналістка доповнює живою мімікою та щирими непідробними емоціями, які одразу викликають у реципієнта довіру.

Незалежно від статусу гостя Яніна Соколова залишається відвертою, врівноваженою та доброзичливою. Особливо добре це видно в інтерв'ю з військовою – Аміною Окуєвою, на яку за якийсь час перед інтерв'ю був скоєний замах. Незважаючи на це, бесіда журналістки і військовослужбовця вийшла невимушеною, пізнавальною та напрочуд надихаючою. Дуже жаль, що московські вороги таки вбили патріотку України Аміну Окуєву. Даючи інтерв'ю, вона немов щось відчувала: «Я би не засмутилася, навіть якби мене вбили. Я смерті не боюся».

Студія Я. Соколової оформлена у вигляді барної стійки, що є дуже символічно, адже слово «рандеву» означає заздалегідь назначену зустріч на певний час у певному місці. І це створює атмосферу дружніх, але змістовних і пізнавальних посиденьок у кінці важкого робочого дня.

Висновки. Журналістський професіоналізм органічно охоплює не тільки фахову компетентність, а й психологічно-громадянські риси. Однак чимало журналістів у гонитві за яскравістю, сенсаційністю та популярністю нерідко забувають про високі морально-духовні принципи, а часом навіть нехтують ними. Це негативно відображається на реципієнтах, оскільки чимало з них без належного аналізу і розуміння сприймають інформацію як готову істину.

Доброякісне інтерв'ю залежить насамперед від вміння журналіста оперативно реагувати на запити суспільства. Ретельно із великої кількості фактів і подій відбирати не лише те, що «хоче» глядач, а й те, що йому потрібне для розвитку. Не менш важливим чинником якісного телевізійного контенту є внутрішня сила, своєрідна енергетика журналіста. Саме ці риси є потужним інструментом для формування рівня культури

нашого сучасника, громадської думки та подолання вад соціального розвитку, подаючи надію на зцілення суспільства.

Проаналізувавши інтерв'ю Наталії Влащенко і Яніни Соколової, стверджуємо, що професійної підготовки до інтерв'ю, компетентності у темі та знання ситуації буває замало; треба пам'ятати, що журналіст не лише четверта влада, не тільки доброволець на війні слова чи вартівий демократії, а й творець нашого світогляду і усю інформацію ми сприймаємо через призму його громадянської позиції.

Зважаючи на перелічені чинники, Яніна Соколова з поставленим завданням справляється краще, даючи своїй аудиторії не лише цікавий, а й пізнавально-естетичний матеріал, позитивно впливаючи на розвиток високоморальних і духовних цінностей. На жаль, Наталія Влащенко керується бажанням будь-якими методами і способами підняти рейтинг каналу, що також призводить до негативного загального резонансу, викликає збурення серед телеглядачів.

Список використаної літератури

1. Лизанчук В. Журналістська майстерність : підручник / Василь Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с.
2. Лизанчук В. Психологія мас-медіа : підручник / В. Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 420 с.
3. Перший український інформаційний телеканал «5 канал» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.5.ua/programy/randevu-45.html>
4. Сербенська О. А., Бабенко В. В. Основи телетворчості : практикум. – Львів : ПАІС, 2007. – 112 с.
5. Шевченко В. Особливості контенту в сучасному журналістикознавстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dms.onu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/08/4.pdf>.
6. Jeff Foster 17 Types of Content That Google Will Eat Up [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.marketingprofs.com/articles/2013/10121/17-types-of-content-that-google-will-eat-up>.

References

1. Lyzanchuk V. (2011) Zhurnalistska maisternist : pidruchnyk. Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 376.
2. Lyzanchuk V. (2015) Psykholohiia mas-media : pidruchnyk. Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 420.
3. Pershyi ukrainskyi informatsiinyi telekanal «5 kanal» [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.5.ua/programy/randevu-45.html>
4. Serbenska O. A., Babenko V. V. (2007) Osnovy teletvorchosti : praktykum. Lviv : PAIS, 112.
5. Shevchenko V. Osoblyvosti kontentu v suchasnomu zhurnalistykoznavstvi [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://dms.onu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/08/4.pdf>.
6. Jeff Foster 17 Types of Content That Google Will Eat Up [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.marketingprofs.com/articles/2013/10121/17-types-of-content-that-google-will-eat-up>.

Стаття надійшла до редакції 12.10.18

Прийнята до друку 22.10.18

CONTENT OF TELEVISION INTERVIEW OF NATALIA VLASHCHENKO (ZiK) AND YANINA SOKOLOVA (5 CHANNEL): COMPARATIVE ASPECT**Bilous Roksoliana***Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str., 49, 79044, Lviv, Ukraine,
e-mail: roksabilous@ukr.net*

The article focuses on television content, which should meet the requirements of the time. The author defines the concept of content, its classification and basic demands. Content of author's interview programs by Natalya Vlaschenko "Narod Proty" (ZiK) and Yanina Sokolova "Randevu"(5 channel) was analyzed and comprehended. The author draws attention to the topics of the programs, selection of guests, the ability of journalists to prepare for an interview and skill to ask questions. Also, a significant indicator of the professionalism of a journalist in the dialogue is his language proficiency and literacy.

It was emphasized that journalistic professionalism organically covers not only professional competence, but also psychological and civic features. Many journalists in pursuit of brightness, sensation and popularity often forget about high moral and spiritual principles, and sometimes even neglect them. This is negatively reflected on the recipients, since many of them, without proper analysis and understanding, perceive information as a truth. An important factor in the quality of television content is inner strength, a kind of journalist's energy. These features are a powerful tool for shaping the level of our contemporary culture, public opinion and overcoming social development deficiencies, giving hope for a healing of society.

Having analyzed the interviews of Natalia Vlaschenko and Yanina Sokolova, author confirmed there is not enough professional preparation for an interview, competence in the topic and knowledge of the situation; it should be remembered that the journalist is not only the fourth authority, not only a volunteer in the war of words or a watchdog of democracy, but also the creator of society outlook, and people perceive all information through the prism of journalist civic stance.

Key word: interviews, content, television, topics, civic position.